

Johann Fecht Georg Conrad Voitius

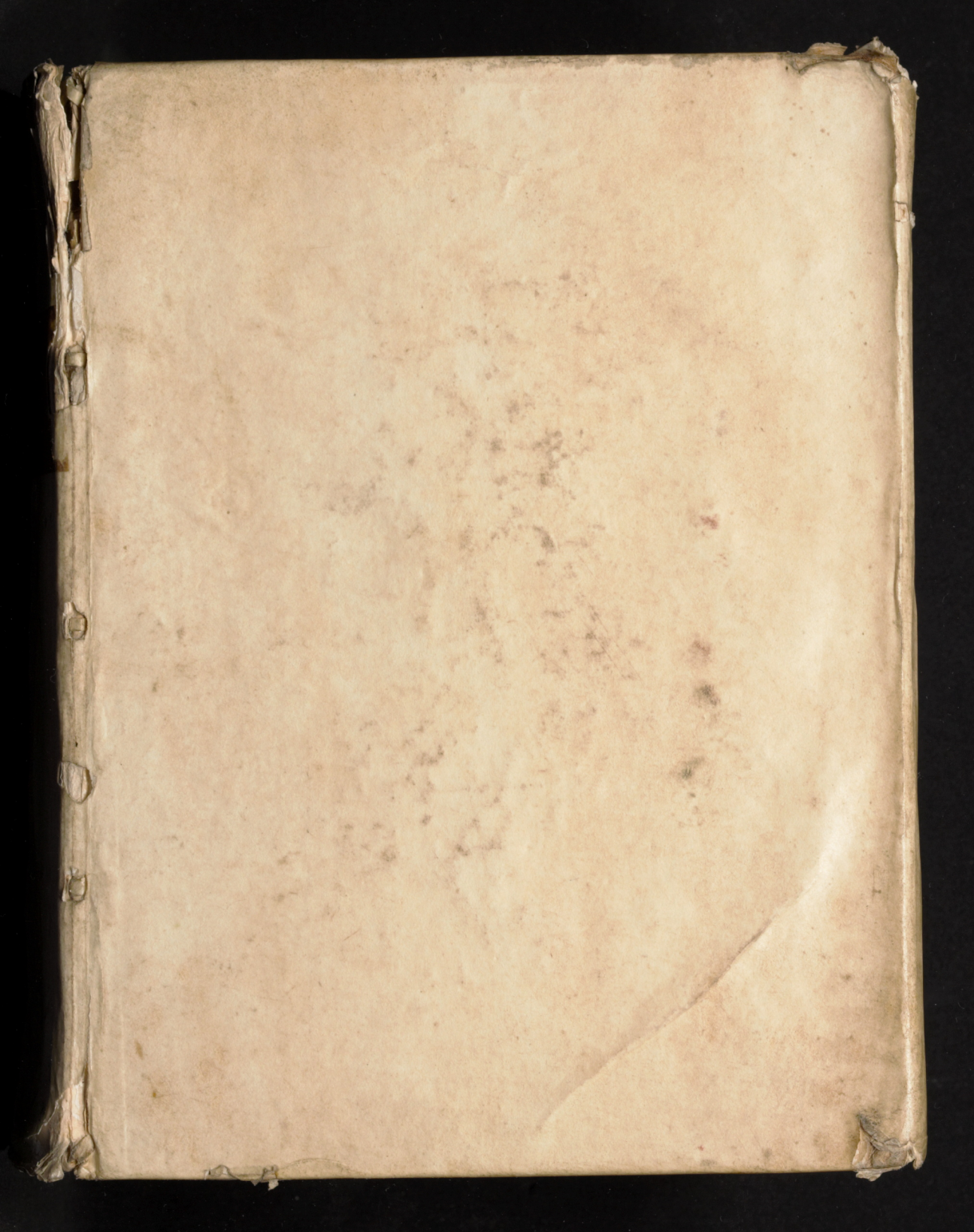
**De Invocatione Sanctorum Theses Theologicae, Mart. Becani, Iesuitae Manuali
Controv. lib. I. cap. VII. oppositae**

Durlaci: Müller, 1684

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn787862290>

Druck Freier Zugang

In Tomo hoc XXXVII. Sunt

1. Jo. Schmid de Peccato. ad 1 Jo. III, 4.
2. — De libero Arbitrio. Jo. VIII, 36.
3. Seb. Schmid de script. S. ad 2 Pet. 1, 19. 20. 21.
4. D. Damhaueri Aethera Sancta sui vindicp.
5. Jo. Faust protri. de motione divina ad Act. XVII, 28.
6. D. Georgij Haberlini fascic. Myrtha. Cant. I, 13.
7. Andreas Vivinius ad Psalmum II.
8. Jo. Schmid de Vita Aeterna.
9. Christiani Metz. Manipulus thesauri Prachtiani sub B.
Ludgemanno propositarū.
10. D. Martin Gejeri conformitas Iudaeo Passiva in
doctrina de Deo Angelic & Homine.
11. Christoph Laur. Scheelhuber p. tri. de Chriasmō.
12. Jo. Andr. Quenstedt de Persecutione Venerabil.
13. Gabrielis Wedderkopff de Atheismo Sconianorū.
14. Michael Foesch de Secum naturalium origine
15. —. De ordine script. S. prout ea tum. Nat. conve-
niunt de. d.
16. c. Jo. Fecht de Iudice Controversiarum.
16. a. —. de II Trinitate.
16. b. —. De Ant. Christo.
17. —. De Invocatione Sanctorū
18. —. De Luvatione.
19. —. De Communione sub utraq

20. D. G. Ficht de Misra.
 21. —. De sacramentis.
 21. —. De vocatione Ministrorum Ecclesie.
 22. —. De Celibatu eorundem.
 23. —. De Peccato.
 24. Hoornbeeck de Theologia Praxi.
 25. —. Sans postmod.
 26. —. de Tentatione Dei.
 27. —. De Autoritate N. Test.
 28. —. De Pietate.
 29. —. De Devotione.
 30. —. De Meditatione Sacra.
 31. } —. De Studio verbi divini.
 32. } —. —. —. —.
 33. —. De sensu divina gratia.
 34. —. De Fiducia in Deo.
 35. —. De gaudio spirituali.
 36. —. De zelo.
 37. —. De Consilio.
 38. —. De Ascensione Christi.
 39. —. De gloria Christi celesti.
 40. —. De Spiritu.
 41. } —. De Providentia.
 42. } —. —. —.

42 }
 43 }
 44 }
 44 }
 45 }
 46 }
 47 }
 48 }
 49 }
 50 }
 51 }
 52 }
 53 }
 54 }
 55 }
 56 }
 57 }
 58 }
 59 }
 60 }
 61 }
 62 }
 63 }
 64 }

42. } Floornbeck de Predestinationes.

43. }

44. }

44. b. —. De Sabbato.

45. —. De Ministerii acceptiones.

46. —. De Examine Ministrorum.

47. —. De eorum Officio.

48. }

49. }

50. —. De Ecclésiasticorum Vita.

51. }

52. }

53. —. De Foedere Ecclésiastico.

54. —. De Mundo.

55. —. Ad Matt. xxiii, 37.

56. —. —. xl, 20. 21.

57. Jos. Cocceji de divinitate Script.

58. } —. de Perfectione Script.

59. }

60. } —. de Foedere gratie et Vet. ac N. T.

61. }

62. } —. de eo quod Icy est.

63. }

64. —. De Natu Humilitationis Christi.

65. Jo. Coaeji de Regeneratione et Resurrectione.
66. ———. De Oblatione Christi.
67. Wetstenij. De unione Personali in Christo Forma,
 Sine Effectu. etc.
68. — Lucia Gercken de Forma Unionis Personali
 in Christo.
69. ———. De Proprietatibus Dei.
70. ———. De Peccato in Spiritum S.
71. Wetstenij de Praedest. Bonorum et malorum.
72. Hinc et Collegam Syllabus Controversiarum

V.

17.

DE
INVOCATIONE
SANCTORUM
THESES THEOLOGICAE,

MART. BECANI, JESUITÆ

Manuali Controv. lib. I. cap. VII. opposita;

Quas ex publicis Praelectionibus

VIRI

Maximè Reverendi, Amplissimi, Excellentissimiq[ue]

DOMINI

JOANNIS FECHTII,

SS. THEOL. LIC. SEREN. PRINC. MARCH. BAD.
CONSIL. ECCLES. ET CONC. AUL. ILLUSTR.
GYMNASII PROFESS. PUBL.

*Patroni & Præceptoris sui, immortalis vene-
ratione & cultu suspiciendi,*

excerpsit, atque in SOLENNI congressu

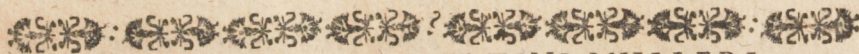
Eodem PRÆSIDE

defendendas proposuit

GEORGIUS CONRADUS VOITUS,

Lohrâ-Brisgojus.

Ad d. 26. Novembr. horis pomeridianis M^o DC LXXXIV.

DURLACI, Literis MARTINI MULLERI.

45
44
43
20
27
28
30

VIRO

Amplitudine officiorum & meritorum in Patriam magnificentiâ
ILLUSTRI,

DOMINO

JO. JUSTO HARTMANNO
FISCHERO,

JCTO FAMIGERATISSIMO, SERENISS. PRINC. NOSTRI
CONSILIARIO INTIMO EMINENTISSIMÓ ET DICA-
STERII CAROLOBURG. ADSESSORI
GRAVISSIMO ;

DOMINO ET PATRONO MEO,

Ut de bonis omnibus optimè merito, ita præcipuè
mihî ob innumera beneficia submissâ reverentiâ colendo,

Præsenti Disputatione

Observantia mea, magnis ipsius rarisque virtutibus debita,
constantiam,

&

Devota, quoad vixero, obsequia commendo ;
GEORGIUS CONRADUS VOITUS.

DE
INVOCATIONE SANCTORUM
THESES.

I.

Sancti hic vocantur, partim Angeli in bono confirmati, partim & præcipuè homines, qui in verâ fide atque pietate ex hoc mundo discesserunt, utrique coram facie Divinâ sanctam beatamque vitam æternam in cælo ducentes.

II.

Invocari autem generaliter latinis scriptoribus dicitur, cujuscunque auxilium quomodocunque imploratur. Id cum dupliciter fieri possit, vel ut in eum, quem invoco, confidentiam humanâ majorem collocem & coram illo humiliore demissione, quam qualis creaturam decet, me abjiciam: vel ut invocationem ad alterum dirigam, fiduciâ & reverentiâ utens, fortunæ statuique ejus profus convenienti; duplex quoque invocatio nascitur. Prior religiosa vocatur, pressè accepto vocabulo, prout religio actus à se immediatè elicitos notat, atque eo ipso soli DEO competit, quia præter eum nemo fiduciâ atque honore majore, quam qualis in creaturam quadrat, dignus est. Posterior civilis, quia inter ejusdem societatis cives communi usu frequentatur.

III.

Sed & hanc ipsam duplici iterum ratione contingere, experientia comprobatur. Aut enim invocando fiduciam in merita ejus, quem alloquor, pono, quorum valori innixus, & à malis, quibus involvor, atque à pœnis, quas metuo, liberari, & beneficia, quæ desidero, obtinere queam; aut fidei tantum communioni & charitati ejus confido, eaque fretus, communes ad Patrem misericordiarum preces, pro bonis ex merâ puraque gratiâ impetrandis, imploro.

IV.

Quibus suppositis thesis nostra est: Sancti nullo modo à nobis rectè

atque utiliter invocantur. Cui hanc Romanæ Ecclesiæ doctrinam opponit Becanus: *Nos docemus cum communi consensu totius Ecclesiæ Catholice, quæ errare non potest, sanctos, cum Christo regnantes in cælo, piè & cum fructu à nobis invocari posse.*

V.

In probatione theses nostræ non aliis nunc argumentis utemur, quam quæ refellendi animo proposuit *Becanus*: sed quæ ille, ut eò facilius falleret simpliciores, confudit, nos justo ordine, ut nec instantiis ejus locus sit, & responsiones rectius possint resolvi, disponemus.

VI.

Quædam enim probant, sanctos ne quidem civiliter invocari aut posse aut debere; quæ ratione apud *Becanum* tertiâ atque quartâ comprehenduntur. Alia probant; sanctos religiosè invocandos non esse, utpote argumentum, quod tractat, primum & secundum. Nonnulla probant, nec religiosam nec civilem invocationem ipsis competere, ut argumentum quintum & sextum.

VII.

Itaque à sanctis ne quidem civili compellatione vel opem vel intercessionem, meritis eorum nixam, peti debere, ex illicitâ erga Deum diffidentiâ rectè probatur. Qui cum ex gratiâ petentium preces se exauditurum promiserit, promissioni certè ejus diffidit, quisquis ad merita confugiendo de gratiâ dubitat, aut aliorum merita Deo, ut exauditionem vel invito extorqueat, obtrudit. Cui argumento quo jure *Becanus* sanctorum exempla, orationis societatem ab aliis, non merita, efflagitantium, opponat, nullo modo apparet.

VIII.

Deinde cujus intercessionem & operam exposco, cum necesse est me invocantem audire, cum stolidus sit, qui alteri, à se tanto intervallo remoto, loquitur, ut nec intueri in os loquentis, nec sermonem ejus percipere possit. At demortuos omnes adeoque & sanctos res hujus vitæ neque videre oculis obdistantiam, neque curare quasi ex officio in iisdem occupatos, nec conversari cum vivis, aut eorum negotiis immisceri, ut in hac vita fecerunt, expressâ Scripturæ testimonia, à *Becano* in alienum, quam quem litera, generaliter loquens, atque vivos mortuis, quâ tales sunt, componens, & contextus habet, sensum, vi contorta, docent. Eccl. IX, 5. Eccl. LXIII, 16. & alibi passim. Quem postremum locum patres ad unum omnes de mortuorum communi statu, quo & in N. T. gaudent, nullâ profus factâ fictitiî limbi mentione, exponunt.

IX.

Equidem non dubitabimus, demortuorum animas partim ipsasmet
variarum

variarum rerum notitiam, in hac vitâ acquisitam, in alteram illam transferre, partim ab animabus aliis, novissimè eò delatis, recentiore[m] scientiam, etiam particularem, quasi quotidie adipisci, partim de variis rebus vel à DEO in familiari colloquio, vel ab Angelis edoceri, atque inde arreptâ occasione etiam specialiter pro hoc illove, ne quidem rogatos, intercedere. Hoc enim quamquam totidem verbis in Scripturâ non legatur, quia tamen statui ipsorum, in Scripturâ descripto, in amica cum DEO, cum Angelis, cum beatis conversatione consistenti, prorsus consentaneum est, ne quidem concipi potest, quomodo sancti retinere ibi charitatem, ut promiscuè in omnes, ita præcipuè in consanguineos, & tamen nec preces cum ipsis sociare, nec eorum ullâ, quantumvis ab omni miseriâ vacuâ, sollicitudine tangi debeant. Itaque allegata dicta, quæ vel prorsus nihil scire mortuos, vel ignorare res etiam necessariorum suorum adseverant, non possunt de omni scientiâ simpliciter, quomodocunq[ue] comparata, sive rerum in universum, sive in particulari, intelligi. Illud enim si dicas, Psychicorum opinionem, animas otioso cuiquam somno adstringentem, reducis, communi Theologorum consensu jamdiu rejectam. Hoc si asseras, unde Abrahamo notitia de vitâ epulonis, quam in deliciis duxerat? Quis credat, Abrahami animam in id infelicitatis ergastulum in cælis fuisse detrusam, ut nec à DEO, quo cum amicissima ei semper erant, ut de rebus aliis, ita præcipuè de Ecclesia, cujus membrum ipse erat, colloquia, nec ab ejusdem beatitudinis sociis, (quod tamen non angelis tantum, eadem beatitudine fruentibus, sed & damnatis ipsis, utpotè epuloni in inferno licuit) de quacunq[ue] re hujus vitæ, inprimis de statu natæ ex se Israëliticæ Ecclesiæ, percontari illi permitteretur? Homines non fuerint, sed saxa, ni id faciant, beati; nec ratio adferri ulla potest, cur id vel DEUS prohibeat, vel ipsi non desiderent, cum cælestis gaudii magnitudinem augeat, si benè cum Ecclesia, vel necessitudine sua agi intelligunt, nec perfectionem fecilitatis imminuat, si sinistri ipsis quidpiam accidere audiunt, nisi forte & de Dei ipsius atque Servatoris nostri beatitudine detrahat, quod calamitates fratrum suorum exactissimè cognoscit, aut angelorum felicitati obstat, quod adversitatibus piorum ipsi met intersunt, aut Abrahamo dolorem attulerit, quod epulonem, citra dubium ex posteritate sua nepotem, in æternæ miseriæ flammis conspexerit. Quare necesse nostro iudicio fuerit, allegata testimonia de scientia quidem omni, sed determinatâ, qualis in hac vitâ fuerat, inter ejusdem societatis cives partâ & cum curâ atque molestiâ quadam conjunctâ, interpretari; qualis utiq[ue] & hodie in cælis sanctorum scientia esset, si illi desideria nostra ordinariè audirent atque res nostras omnes coram DEO in particulari curarent. Eodem prorsus modo Theologi, cum veteres tum recentiores, ea in Davidicis Psalmis loca,

ubi demortui DEUM non amplius laudare, Deique ne meminisse quidem dicuntur; exponunt.

X.

Ut autem recte argumentor: beati in cælo non minore, quam hic, quoad virtutes, ipsis, in quantum Christiani & DEI filii sunt, competentes, perfectione gaudebunt; ergo suas preces, quoad poterunt, cum cæteris Christianis, præsertim amicis, conjungent: ita non sequitur, quod infert *Becanus*: eandem aut majorem perfectionem habebunt; ergo & in miraculosis virtutibus, uni alterique fidelium in hâc vita extra ordinem à DEO concessis, qualis erat secreta cordium scientia, quæ in Samuele, Elifæo & aliis quondam eluxit. Id enim si sequeretur, recte invocarentur sancti, ut unâ a fini maxillâ millia hostium nostrorum trucident, ut junctis accensa face vulpinis caudis segetes vineasque eorum comburant, & quæ sunt alia id genus miraculo quondam facta. Ea enim & iis majora tam facilia juxta *Becani* consequentiam sanctis erunt, quam vulpes pyrum comest. Quæ verò quam absurda sint, nemo non videt.

XI.

Multò minus id evincunt cætera *Becani* argumenta. Nec enim sequitur: Sancti similes sunt angelis in puritate, in claritate, in incorruptibilitate futuri: ergo & in indagandis animi recessibus; quamquam nec hoc ipsum angelis ullibi, omnium autem minimè in locis, à *Becano* productis, ut nudâ inspectio docet, tribuatur. Nec sequitur: Sancti amici sunt DEI: ergo ipso revelante omnia sciunt; quia eadem vi sequeretur, eos omnia posse, virtutem tantam subministrante DEO: quo pacto ut auxiliares, quod tamen negat *Becanus*, invocari possent. Nec sequitur: Sancti vident DEUM: ergo in eodem, ut in speculo, omnes creaturas, earumque actiones. Id enim si verum est, extremum quoque diem, quod iis denegat Christus, videbunt atque cognoscent. Ut taceamus, speculum istud ab aliis Pontificiis validis rationibus explodi.

XII.

Denique ponamus, preces nostras sanctis à DEO revelari, quæ istæ sunt ambages, ut eadem preces à sanctis iterum redeant ad DEUM? Ponamus, sanctos in DEO, tanquam in speculo, omnia intruere atque cognoscere, quomodo omniscientia ipsorum, quæ est per participationem, ut loquitur *Becanus*, ab omniscientia DEI, quæ est per essentiam, discernetur; ut recte concludam: Christus est omniscius; ergo est DEUS: non autem recte inferam; Sancti sunt omniscii; ergo sunt Dii? Ponamus, sanctos audire invocantium preces & pro iis intercedere: quis iisdem, uno momento millies millenis locis invocatis, satis aurium dabit ad audiendum, & ora, quan.

quantum sat est, ad intercedendum? Non potest fieri per ullam potentiam, ut duæ aures, non finitæ tantum, sed & parvæ, innumeris sonis simul pateant & os unum sermonibus infinitis.

XIII.

Cæterum eosdem sanctos nec religioſè invocari debere, invidiis argumentis probatur. Primò quia is honor præter DEUM nemini creaturarum sine idololatriâ rectè defertur. Religioſa autem invocatio est, quæ actibus constat, ex religione erga DEUM, quâ tali, immediatè promanantibus, quales sunt sacrificare, festa instituere, vota nuncupare, consecrare templa & similes, quibus ita coli à Pontificiis sanctos, ut dicente *Bellarmino*, & testante experienciâ, *adorationis actus exteriores ferè omnes*, ceu sacrificatio, templorum dedicatio, litaniarum, psalteriorum, supplicationum, jejuniorum, juramentorum ad ipsos directio, & alii his similes, *communes ipsis sint cum adoratione merè Divinâ*, res vulgò nota est, ut cum *Becano* loquamur.

XIV.

Deinde idem patet ex eo, quia solus Christus vi meriti sui, pro nobis æterno Patri præstiti, intercedit. Nec enim alius quisquam promereri quicquam poterat, cum præter eum nemo existeret, quin sua omnia DEO deberet. Debitum autem & meritum perpetuò sibi opponuntur. Qui itaque in sanctorum merita fiduciam ponit, iisdemque juvari cupit, isthæc religioſæ venerationis parte Christum, cujus solius, ob naturæ excellentiam, est mereri, defraudat. Quæ argumenta si quis cum *Becano* dixerit instantiam à sanctorum viventium civili compellatione pati, *næ è nugæ & ineptias ager*, ut denuò Jesuitæ verbis utamur.

XV.

Postremò invocationem omnem suspectam reddit silentium Scripturæ & antiquæ Ecclesiæ. Quicquid enim religionem cultumque DEI concernit, nec vel mandato Divino, vel exemplo, vel promissione nititur, id temerè ab homine & illicitè suscipitur. Deut. XII. ult. Quem locum *Becanus*, contra disertum textum, qui in verbis immediatè antecedentibus de toto DEI cultu apud gentiles egerat, arque hanc illimitatam sententiam eidem opposuerat, ad sola sacrificia restringit. Nec contrarium etiam producta à *Becano* exempla, quippe quæ vel expresso mandato, aut exemplo, vel generalissima honestatis regula, ut inductione potest ostendi, nituntur, ullo modo evincunt.

XVI.

Nec in antiqua quoque Ecclesiâ trium primorum seculorum ullum moris invocandi demortuos vestigium comparet. Lamentum enim *Origenis*

genis, quod in contrarium allegat *Becanus*, etiam *Baronij* iudicio adulterinum est. Seculo quarto semina civilis sanctorum invocationis per intempestivas oratorum, absentes quasi praesentes compellantium, Rhetoricationes, à *Gregorijs*, Nazianzeno atque Nysseno, *Nectario* & *Ambrosio*, (quamquam non omnia genuina sunt, quæ ex iisdem objectat *Becanus*) iacta fuisse non diffitemur. Easdem compellationes publicis Ecclesiæ precibus in Oriente primus inseruit *Petrus Gnaphens*, in Occidente *Gregorius Magnus*. Nec ante Augustinum (cui nec ipsi Confessionum libri indubitatè possunt ascribi; & miracula alibi ab ipso recensita non sanctorum invocationem, sed invocationem DEI ad delubra sanctorum confirmant) de invocatione sanctorum religiosâ quicquam auditum fuit. Quo pacto dissensus de origine hujus erroris, nostris objectus, planè evanescit.

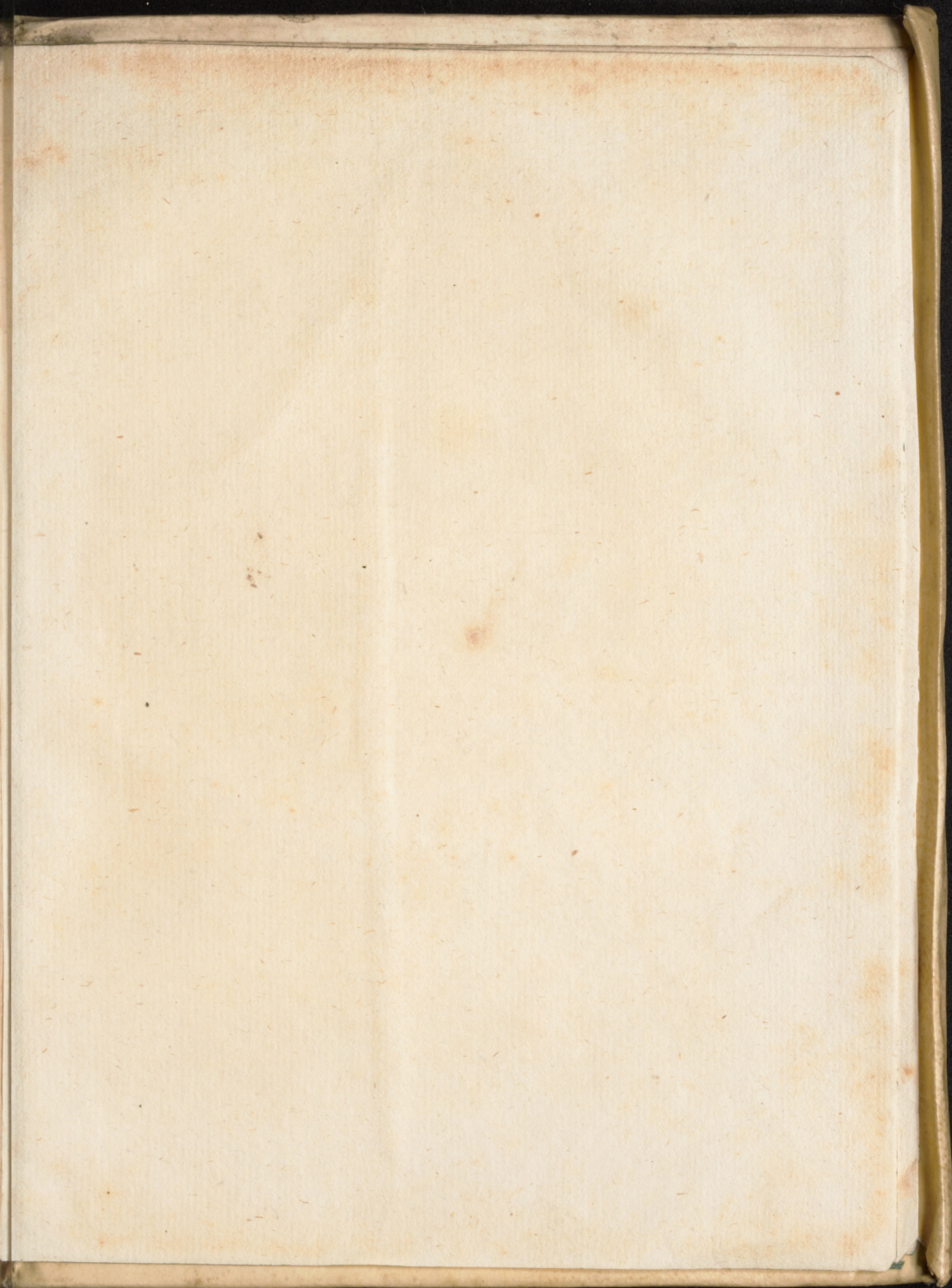
XVII.

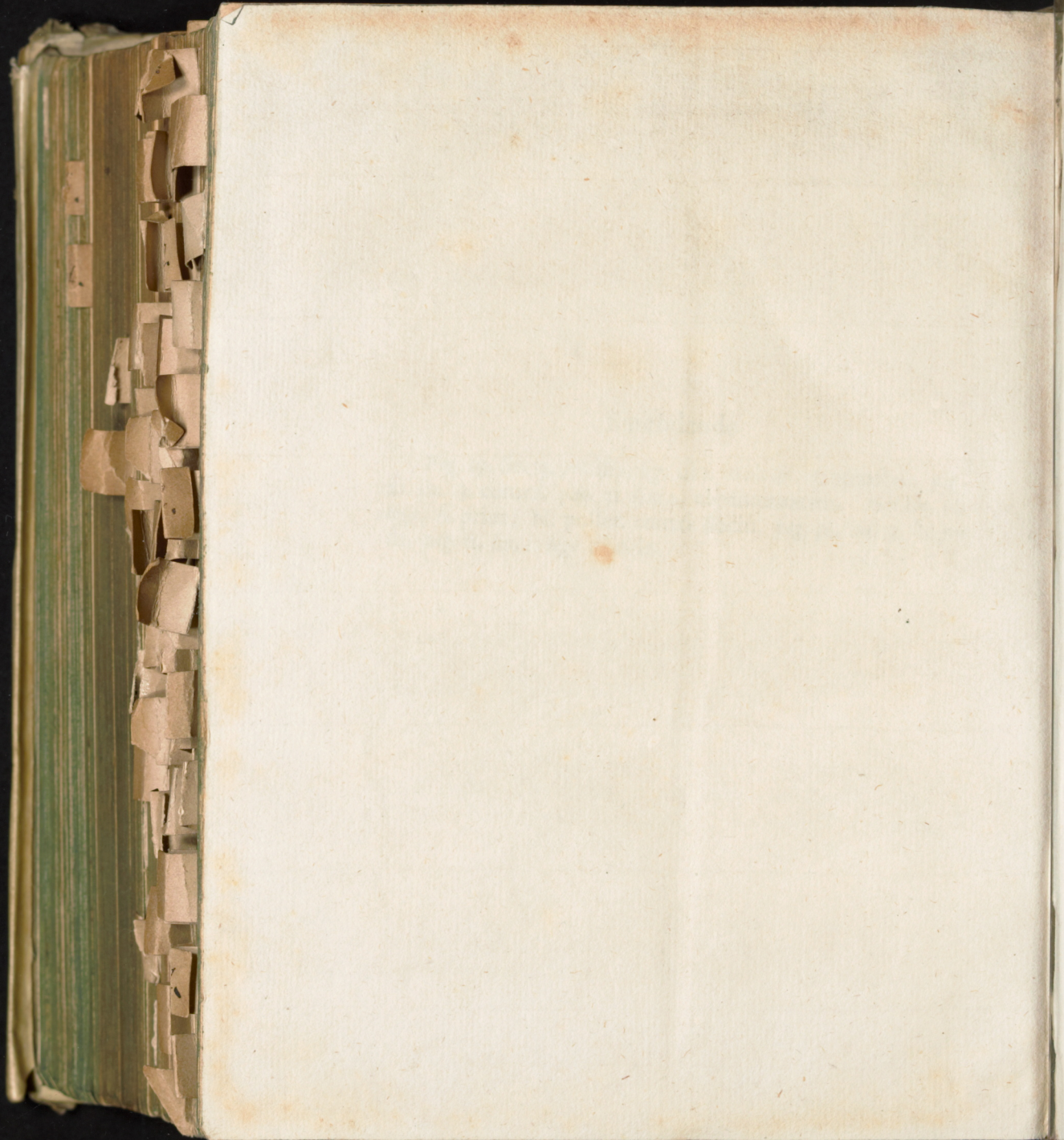
Superest unicum *Becani*, sed, ut ait, efficacissimum, pro invocatione sanctorum argumentum: *Hanc, inquit, confirmat quotidiana experientia; quia quotidie experiuntur fideles, prodesse sibi sanctorum invocationem. Uni nempe ad sanitatem corporis, alteri ad castitatem, alii ad profectum in studiis, aliaque id genus beneficia impetranda. Cui respondemus verbis Augustini, libro de unitate Ecclesiæ descriptis: Audiant, qua narrent Pagani de templis & Dijs suis mirabiliter vel facta vel visa, & tamen Dijs gentium demonia, Dominus autem celos fecit. Exaudiuntur ergo multi & multis modis, non solum Christiani catholici, sed & Pagani, Judæi & Hæretici, variis erroribus & superstitionibus dediti. Exaudiuntur autem vel ab spiritibus seductoribus, qui tamen nihil faciunt, nisi permittantur, DEO sublimiter atque ineffabiliter judicante, quid cuique tribuendum sit; vel ab ipso DEO, vel ad pœnam malitia, vel ad solatium miseria, vel ad monitionem salutis aeternæ.*

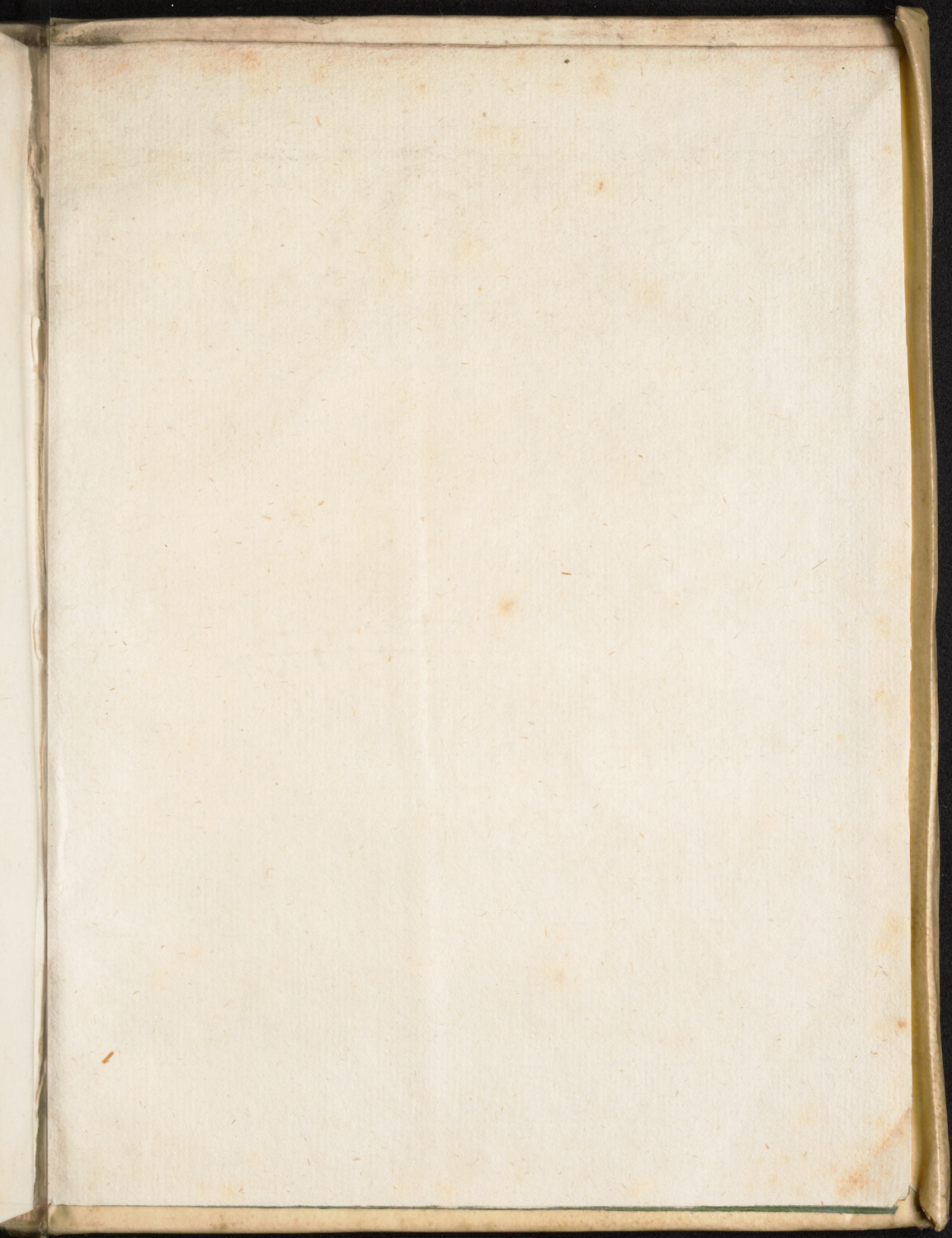
XVIII.

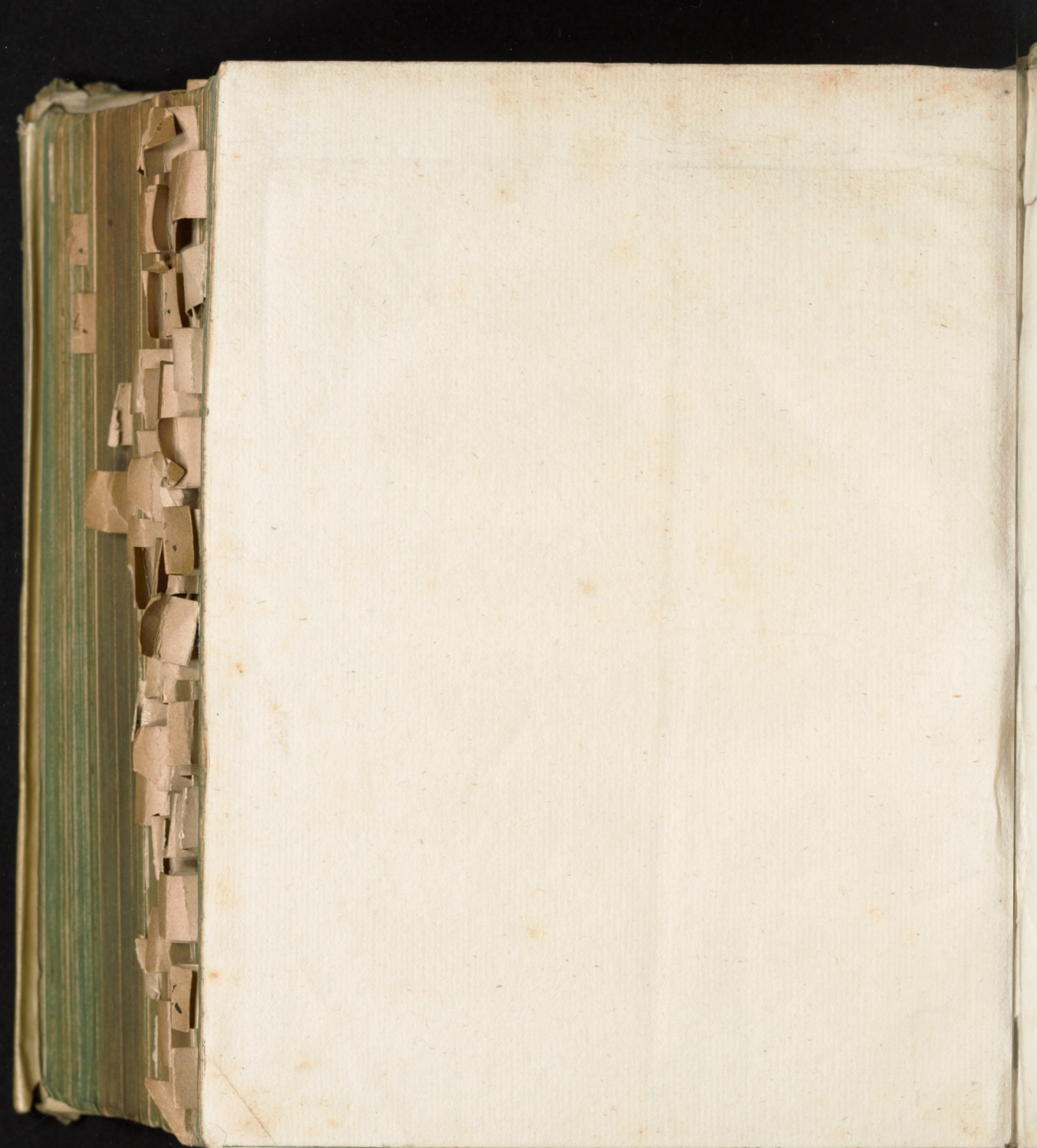
Nos verò ex hoc ipso quoque argumento conclusionem, ex tota hae disputatione faciendam, subnectimus: Quicquid prodesse sibi ipsa experientiâ sentiunt fideles in Lutherana Ecclesiâ, vel ad valetudinem corporis, vel ad castitatem atque sobrietatem animi, vel ad scientiam sacram pariter atque profanam, aliaque innumera id genus beneficia obtinenda, id solum rectè atque utiliter fieri censendum est. At invocatio solius DEI, exclusis ab hoc axioma sanctis, ad ista omnia, testante quotidiana experientiâ, conducit. Ergo invocatio solius DEI, exclusis ab hoc axioma sanctis, rectè atque utiliter fieri censenda est.

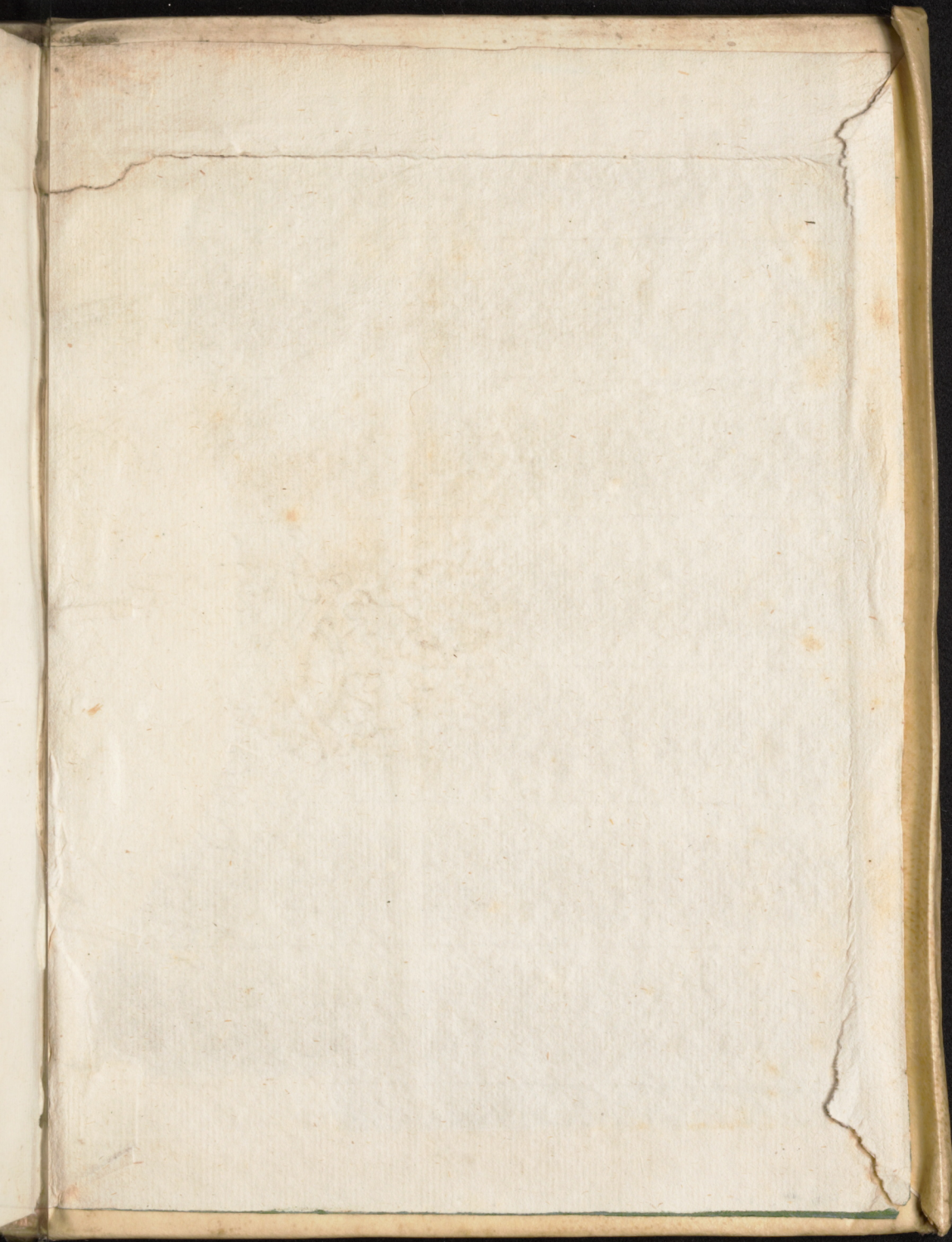
Tantum.

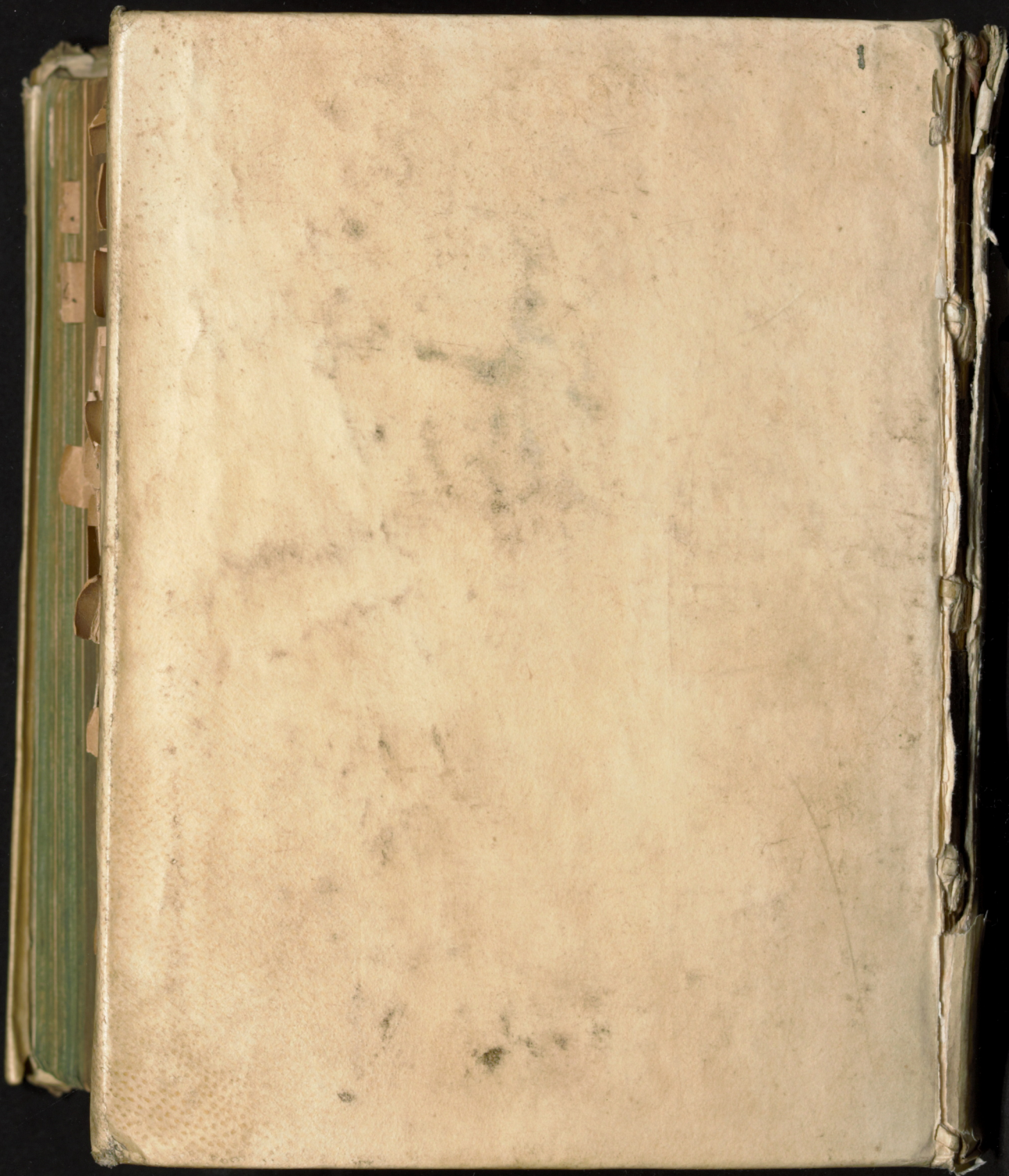

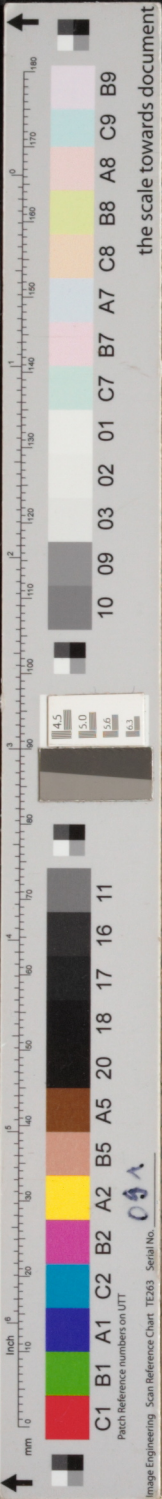

the scale towards document

E SACRA COENA.

ut proin rectè tùm in pyxide vel cibario affer-
ngestetur, tùm ad ægrotos & moribundos,
viaticum, deferatur? N. contra *Pontific.*
ani, vel hostiæ consecratæ, cultus divinus &
Templis, tùm in publicis privatisque pro-
bendus sit? N. contra *Pontificios.*

XV.
CATIONE INTERNA,
ET FIDE.

Evangelii manifestatio homini sufficiat ad sa- *De Jæ et Epi.*
rum illius intelligentiam, adeoque & conver- *Et Nomine.*
requiratur insuper *Vocatio interna*, & actio
subjectiva? N. prius: A. poster. contra *Socin.*
Gratiam Evangelii, ejusque efficaciam, alia
vocatio interna ad Christum, per lumen natu-
maginis Dei scintillas, quæ proin rectè *Gratia*
ur? N. contra *Pontif. & Remonstrantes.*
na *Vocatio* efficax & salutaris dicatur tantùm
qualiter; an verò etiam *à priori*, ratione volun-
tari, & naturæ ipsius *Vocationis*? N. prius:
contra *Remonstr. & Lutheranos.*
tio ad fidem efficax per Evangelium, fluat ex *De Cæ usq.*
tem, ejusque fructus sit? A. contra *Remonstr. Effic.*
causa, cur uni præ altero *Gratia* ista contingit,
Dei, facientis de suo quod vult, juxta decre-
tæternæ; an verò causa detur *à parte hominis*,
is præ altero se ex propriis viribus meliùs dif-
finitæ naturæ digniùs usus fuerit, vel similis
causa? N. poster. contra *Pontific. & Remonstr.*
vocatio hæc sit effectus meriti Christi, eique, tan-
meritoriaræ, accepta ferenda? A. contra *Re-*

mini, uti primo *Vocationis* momento Deo
G 2